

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední zahradnická škola, Střední odborné učiliště a Učiliště,
Rajhrad, Masarykova 198**

Adresa: Masarykova 198, 664 61 Rajhrad

Identifikátor školy: 600 014 096

Termín konání inspekce: 1. – 4. listopad 2004

Čj.:	12-1451/04-5030
Signatura:	k13zy502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem se sídlem v Brně, Žerotínovo nám. 3/5. Vznikla dne 1. července 2004 sloučením tří středních škol: Střední zahradnické školy Brno – Bohunice, Lány 34, Středního odborného učiliště zahradnického a Učiliště Rajhrad, Masarykova 198 a Středního odborného učiliště Želešice, Sadová 338.

Škola sdružuje střední odbornou školu, střední odborné učiliště, učiliště, domov mládeže a školní jídelnu. Ve školním roce 2004/2005 navštěvuje Střední zahradnickou školu a Učiliště v Rajhradě celkem 272 žáků v 10 třídách. Současný ředitel školy nastoupil po konkurzním řízení do funkce dne 1. října 2004.

Inspekce se týkala pouze části komplexu zařízení a to pracoviště Střední zahradnické školy a učiliště v Rajhradě, kde se vyučují v denním studiu obory: 41-52-H/001 Zahradník - tříletý učební obor, 41-52-E/510 Zahradnické práce – dvouletý učební obor a 41-44-L/501 Zahradnictví – dvouleté nástavbové studium ukončené maturitní zkouškou.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. Personálních podmínek vzdělávání ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
2. Materiálně-technických podmínek vzdělávání ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
3. Průběhu a výsledků vzdělávání v oborech 41-52-H/001 Zahradník, 41-52-E/510 Zahradnické práce a 41-44-L/501 Zahradnictví v předmětech matematika, občanská nauka a dějepis, v odborných předmětech (zelinářství, ovocnářství, sadovnictví, květinářství, vazačství a aranžování) a v odborném výcviku vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku ve škole zabezpečuje třináct učitelů a deset mistrů odborné výchovy. Dvanáct učitelů splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované právním předpisem. Jeden učitel je nespĺňuje, má vzdělání pro jiný typ školy, má však dlouholeté zkušenosti z výuky na střední škole. Tři mistři odborné výchovy nespĺňují podmínky pedagogické způsobilosti. Výchovná poradkyně pracuje ve funkci více jak dva roky, dosud neabsolvovala ani nezačala kvalifikační studium. Pracovní úvazky jsou pedagogickým pracovníkům přidělovány ředitelem uvážlivě, s ohledem na jejich dosaženou odbornost a pedagogické zkušenosti.

Pravidla činnosti školy jsou stanovena organizačním řádem, dalšími vnitřními řády a předpisy. Současné vedení školy provádí jejich průběžnou aktualizaci. Logicky uspořádaná organizační struktura a rozčlenění pracoviště školy na úseky umožňuje efektivní řízení. Ředitel delegoval dílčí pravomoci na vedoucí pracovníky jednotlivých odloučených pracovišť a s jejich pomocí řídí činnost celého komplexu. Dílčí pravomoci přidělil ředitel nově také dalším pracovníkům. Kompetence pracovníků včetně jejich povinností jsou jasně stanoveny v jejich pracovních náplních.

Zavedený informační systém vzhledem k zaměstnancům školy, realizovaný prostřednictvím vedoucích úseků, porad a prostřednictvím vnitřní počítačové sítě je funkční a účinný.

Poradními orgány ředitele jsou pedagogická rada, předmětové komise a porada vedení školy. Pedagogická rada se pravidelně zabývá především výsledky výchovy a vzdělávání. Ve škole jsou ustanoveny předmětové komise všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů, na jejichž schůzkách se řeší příprava tematických plánů učiva, materiální zabezpečení výuky a aktivity nad rámec výuky. Vlastní metodice výuky není věnována odpovídající pozornost, komise funkci metodickou a kontrolní zcela neplní. Porada vedení řediteli slouží k řízení jednotlivých úseků organizace. Provozních porad ředitel využívá hlavně k řešení aktuálních úkolů při zabezpečení provozu školy. Je zpracován *Celoroční plán práce školy na školní rok 2004/2005*, který je specifikován i pro jednotlivá pracoviště. Vymezuje hlavní úkoly pro úseky teoretické i praktické výuky, plány práce třídních učitelů, plány kontrolní činnosti vedoucích pracovníků, plán činnosti výchovného poradce i termíny žákovských soutěží a výstav.

Kontrolní činnost školy je plánována po úsecích a v souladu se zaměřením a potřebami školy. Je pravidelně vyhodnocována vedoucími jednotlivých úseků na poradách vedení. Hospitační činnost v oblasti teoretické výuky není konkrétně plánována, zařazuje se minimálně a pouze operativně. Ojedinelé záznamy stručně popisují průběh vyučovací hodiny, chybí závěry a doporučení, opatření nebyla přijímána. Analýzy z hospitací s dopadem na kvalitu vzdělávání se nerealizovaly. Hospitace v rámci praktického vyučování se plánují, z hospitací jsou prováděny zápisy, které obsahují stručný popis průběhu vyučovacích celků. Výsledky hospitací se pravidelně vyhodnocovaly. Kompetence k hospitační činnosti mají nově od tohoto školního roku také vedoucí předmětových komisí. Vliv hospitační činnosti na kvalitu vzdělávání nebyl zaznamenán.

Další vzdělávání ředitel podporuje, pedagogickým pracovníkům ponechával prostor pro jejich vlastní iniciativu. Učitelé se účastnili vzdělávacích akcí a seminářů převážně na základě svého zájmu a nabídky organizací. Plánování jejich dalšího vzdělávání není systematicky provázáno s výsledky kontrol. V současné době byly ředitelem stanoveny priority pro vzdělávání pedagogických pracovníků, zaměřené na získání vyšších dovedností v počítačové gramotnosti.

Pro hodnocení pracovníků školy byla zpracována kritéria, která jsou součástí vnitřního platového předpisu a již dříve sloužila pro přidělování osobních příplatků. S kritérii byli všichni seznámeni a v souladu s nimi probíhalo diferencované odměňování. Zpracovaná a dosud používaná kritéria však nejsou účinným motivačním nástrojem k odbornému růstu pedagogických pracovníků. V současné době nabyly platnosti nově zpracovaná kritéria, která však nebyla vzhledem ke krátké době platnosti zatím zavedena do praxe. K sebehodnocení zaměstnanci vedení nejsou.

Personální podmínky vzdělávání ve škole jsou celkově na dobré úrovni.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Zahradnické školství má v Rajhradě dlouholetou tradici. Objekt školy je umístěn v areálu školní zahrady, která je rozdělena podle jednotlivých odvětví zahradnictví na *část sadovnictví* (její součástí jsou parkové plochy s výsadbou okrasných stromů a keřů, trvalek, cibulnatých květin a letniček. Do této části sadovnictví patří také školky, kde se množí a pěstují okrasné stromy, keře a venkovní květiny), *část květinářství* (sem patří zejména sbírkové a pěstitelské vytápěné skleníky a volné plochy pro pěstování květin určených k vazbě a aranžování) a *část*

ovocnářství (zahrnující množitelské školky a ovocné výsadby jabloní, meruněk, vinné révy, broskvoní, rybízu a angreštů). V této části areálu se realizuje většina praktické výuky (odborného výcviku a praxe) všech oborů. Pro rozšíření znalosti sortimentu a výkonu praktických činností žáků využívá škola v rámci smluvních vztahů se specializovaným zemědělským podnikem Agro Brno – Tuřany jeho provozní pracoviště pro zajištění praktické výuky žáků. Vybavenost pracovišť odpovídá požadavkům učebních osnov vyučovaných oborů. Škola má pro obdělávání volných ploch odpovídající strojový a vozový park i ruční nářadí. Úroveň materiální podpory v rámci odborného výcviku je velmi dobrá. Menší část pracovních nástrojů a pomůcek používaných při pracovních činnostech si žáci pořizují z vlastních prostředků a slouží jim po celou dobu studia. Osobní ochranné pomůcky, pracovní obuv a pracovní oděv zabezpečuje žákům škola v potřebném rozsahu.

Nedostatky jsou v další vybavenosti provozu praktické výuky (šatny a učebny žáků, kanceláře mistrů odborné výchovy, sklady a provozní prostory i v celkové sociální vybavenosti).

Teoretická výuka se realizuje ve dvou budovách, ve větší z nich má sídlo vedení celé školy, je zde nově zrekonstruována školní jídelna a domov mládeže.

Výukové prostory tvoří celkem 15 učeben, z nichž 5 slouží odbornému výcviku a jsou svým speciálním vybavením tematicky zaměřeny. Některé učebny jsou menší a vyučují se v nich dělené předměty, zejména odborné předměty a cizí jazyky. Samotné výzdobě jednotlivých učeben není věnována výrazná pozornost, nepůsobí proto celkově esteticky ani motivačně podnětně. Nábytek v nich je převážně starší, je však průběžně renovován.

Přízemí hlavní budovy školy tvoří vstupní vestibul, který je vyzdoben nástěnkami, fotografiemi, informačním materiálem, vitrínami se vzorky ovoce, sportovními trofejemi i zajímavými pracemi žáků. Systém šaten slouží k uložení osobních věcí a školních potřeb, přesto si žáci větší část svého oblečení a obuv ukládají na věšákové stěny v samotných třídách. Pitný režim je zabezpečen prostřednictvím nápojových automatů. Škola nemá vlastní tělocvičnu, pro tělesné aktivity žáků v rámci tělesné výchovy i volnočasových aktivit ubytovaných žáků je využíváno venkovní hřiště a prostory parku.

Vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou pro výuku všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů není optimální. K dispozici jsou převážně základní a starší učební pomůcky. Lepší je zabezpečení výuky pro práci s počítačem. Kvalita většiny počítačů je sice jen průměrná, učitelé mají ale možnost využít i přenosného počítače s dataprojektorem. V omezeném počtu jsou učebny vybaveny zpětnými projektory a videotechnikou. V řadě učeben však nejsou vytvořeny podmínky pro světelnou projekci, horší kvalitu má i umělé osvětlení některých učeben. Větší část učeben postrádá rozvody pitné vody a odpady.

Z hospitačních záznamů ředitele školy i jeho zástupců není zřejmá kontrola využívání materiálních prostředků školy. V plánování a realizaci materiálně-technického zajištění vzdělávání bylo preferováno technické zabezpečení praktického vyučování (skleníky) a periodické investice do údržby a obnovy budov (školní kuchyně, domov mládeže). Vedení školy má zpracovaný záměr pro další rozšíření a kvalitativní zlepšení podmínek výuky.

Úroveň materiálně-technických podmínek umožňuje realizovat vyučované studijní a učební obory a je celkově dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

V souladu s *Rozhodnutím MŠMT* vyučuje škola obory: 41-52-H/001 *Zahradník*, 41-52-E/510 *Zahradnická výroba a. 41-44-L/501 Zahradnictví*.

Ve školním roce 2004/2005 vychází výuka tříletého učebního oboru *Zahradník* z platných učebních dokumentů č. j. 805125/95-74 ze dne 26. dubna 1995, u dvouletého učebního oboru *Zahradnická výroba* z platných učebních dokumentů č. j. 22478-23 ze dne 28. května 1999 a u dvouletého nástavbového studia *Zahradnictví* z platných učebních dokumentů č. j. 10098/2002-23 ze dne 3. dubna 2002.

Ve školním roce 2004/2005 koresponduje reálná výuka a počty hodin s rozpracovanými učebními plány a schválenými učebními dokumenty ve všech oborech a třídách. Povinná dokumentace školy vztahující se k průběhu vzdělávání v tomto školním roce je vedena průkazně.

Výuka je vedena v souladu s učebními plány výše uvedených učebních a studijních oborů. Učební osnovy hospitovaných předmětů byly v době inspekce plněny.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu vůči žákům se opírá o rozvrh hodin a organizační normy pro žáky. *Rozvrh hodin* stanovuje začátek vyučování převážně v 7:00 hodin a jeho konec zpravidla po 9. vyučovací hodině, tj. v 15:20 hodin. Přestávky jsou pěti a desetiminutové, po třetí vyučovací hodině je zařazena přestávka v délce 20 minut. Přestávku po šesté vyučovací hodině v délce třicet pět minut využívají žáci na oběd. Počet hodin v jednom dni s polední přestávkou je maximálně osm. Školní rozvrh respektuje příslušná ustanovení vyhlášky o středních školách. Skladba předmětů ne vždy zohledňuje psychohygienické zásady.

Pravidla docházky do školy a chování žáků ve škole vymezuje *Školní řád*, který zahrnuje povinnosti i práva žáků. Práva zletilých žáků nebyla do normy zapracována.

Škola zpracovala svůj *Klasifikační řád* v souladu s ustanoveními vyhlášky o středních školách. Provozní řády odborných učeben a pro odborný výcvik obsahují ustanovení o zajištění bezpečnosti žáků.

Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení jsou ve škole evidováni a zprávy z jejich vyšetření na odborných pracovištích jsou přehledně vedeny. Příslušní učitelé byli o žácích a postupech při výuce některých předmětů informováni. Individuální vzdělávací programy pro žáky nebyly vytvořeny.

Výchovné poradenství již sedmým rokem zajišťuje zástupkyně ředitele. Svou činnost plánuje, zabývá se profesní orientací žáků při rozhodování o dalším studiu a výchovnými a prospěchovými problémy žáků, případně žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Při řešení akutních problémů v procesu vzdělávání spolupracuje s vedením školy, s třídními učiteli a rodiči. Využívá také odborné pomoci pedagogicko-psychologických poraden. Některé poznatky z oblasti výchovného poradenství jsou integrovány do výuky společensko-vědních předmětů.

Oblast prevence sociálně-patologických jevů ve škole a v domově mládeže metodicky zajišťuje od minulého školního roku vysokoškolsky vzdělaná vychovatelka. Má příkladně zpracovaný minimální preventivní program *Škola bez drog*. Téma k prevenci sociálně patologických jevů se prolínají a doplňují s výukou ve společenskovědních předmětech. Vychovatelka spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami, K-centrem a dalšími

odbornými pracovišti a s rodiči žáků. Plánuje účelné využití volného času žáků domova mládeže a zčásti i v rámci školy.

Přenos informací k žákům zajišťují zejména třídní učitelé, využívají se vývěsky na chodbách nebo v kmenových učebnách. Škola informuje rodiče a zákonné zástupce žáků a zletilé žáky pomocí studijních průkazů a využívá k tomu také třídní schůzky a hovorové hodiny. Zákonní zástupci žáků jsou průběžně informováni, v nutných případech písemně, případně jsou zváni k projednání problémů do školy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných oborech Zahradník, Zahradnické práce a Zahradnictví v předmětech:

Občanská nauka a dějepis

Cíle vyučovacích hodin vycházely z učebních osnov. Pro výuku v hospitovaných hodinách byly voleny většinou jen poznatkové vzdělávací cíle formulované v úvodu jako téma hodiny. Učivo bylo prezentováno odborně správně.

Občanskou nauku a dějepis vyučují tři učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Dovednosti získané v dalším vzdělávání pozitivně ovlivnily kvalitu jen některých vyučovacích hodin.

Výuka probíhala v kmenových učebnách s běžným školním nábytkem. Žáci neměli ve vyučování k dispozici učebnice, měli však odborné texty nebo připravené studijní materiály. Učitelky je do výuky donášely, stejně tak atlasy a obrazové materiály a publikace k historii, pracovní texty pro výuku, přílnavé folie pro zápis údajů, krátký ověřovací test zpracovaný učitelkou.

Vyučující vedly výuku s rozdílnou efektivitou. V úvodní části všech hospitovaných hodin bylo zařazeno přednesení aktuálních mediálních zpráv, někdy s vlastním komentářem žáka nebo vhodně okomentované spolužáky. V několika hodinách byly zařazeny pestré učební metody, jako např. skupinové, samostatné i společné řešení zadaných úkolů, diskuze a rozhovor. Efektivní byla práce žáků s odbornými texty (Ústava, výběr z Všeobecné deklarace lidských práv a Úmluva o právech dítěte), četba a rozbor vyhledaných ukázek, zdůvodňování klíčových historických dat a událostí nebo splněného úkolu s pomocí literatury a dějepisných atlasů. V závěru nechybělo zopakování nejdůležitějších pojmů a shrnutí zabezpečující upevnění získaných poznatků. V těchto hodinách aktivita žáků převažovala a zvolené metody a formy byly výrazně efektivní. Zařazováním pestrých a aktivních učebních činností se současně předcházelo únavě. Ostatní vyučovací hodiny měly klasickou strukturu a organizaci, při níž vyučující uplatňovaly frontální výkladové metody. Převaha verbálního projevu vyučujících a následné diktování zápisu učiva do sešitů žáků vedly k pasivitě třídy. Styl výuky nedával žákům možnost ani v několika příležitostech, např. modelových situacích, výrazně se zapojit. V úrovni zhlédnuté výuky byly značné rozdíly, od vynikající a velmi dobré, až po vyhovující.

Účinnou motivaci v úvodu hodin vyučující zařazovaly ojediněle, většinou využívaly úvodní sdělení tématu hodiny. V průběhu výuky ke zvýšení zájmu o výuku a učivo přispívalo využití vhodných praktických příkladů, ukázky z literatury a stimulující a promyšlené úkoly pro žáky. Přátelské vztahy učitelek k žákům vytvářely příznivé pracovní klima. Žáci akceptovali stanovená pravidla školy, chovali se slušně, pracovali podle pokynů vyučujících, vzájemně spolupracovali a respektovali se. Byli vedeni k rozvoji komunikativních dovedností. Většinou měli možnost k vyjádření vlastního názoru a k rozvinutí diskuze k tématu, přesto však tuto možnost vždy nevyužili.

Metody hodnocení žáků učitelky využívaly sporadicky. Ústní opakování probraného učiva zařazovaly krátce v úvodu hodin, opakovací otázky byly zaměřeny na znalost učiva z minulých hodin. Klasifikace úrovně získaných znalostí se používala ojediněle, klasifikovalo se spíše přednesení mediálních zpráv. Znamky nebyly zdůvodněny. Výjimkou byla klasifikace dějepisného didaktického testu, kdy žáci současně s klasifikací dostali zdůvodněné vysvětlení hodnocení a byla jim umožněna oprava známky. V průběhu výuky nebyli žáci za své výkony, osvojené znalosti a dovednosti vůbec hodnoceni. Sebehodnocení žáků a vzájemné hodnocení ostatními spolužáky se nevyužívalo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská nauka a dějepis byly dobré.

Matematika, práce s počítačem a ekonomika

Cíle výuky vycházely z perspektivní přípravy učitelů na výuku prezentované tematickými plány, byly přiměřené aktuálnímu stavu třídy, respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků a zaručovaly návaznost probíraného učiva. Při práci s cíli se učitelé v některých případech soustředili převážně jen na svoje činnosti a žáky dávali do role pasivních příjemců informací.

Všichni hospitovaní vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované právní normou, což se především projevilo v odborně správně vedené interpretaci učiva, méně v metodách a formách výuky. Většina učitelů totiž vyučovala frontální metodou v kombinaci s přednáškou.

Výuka probíhala ve světlých, prostorných učebnách, standardně vybavených starším žákovským nábytkem. Využití didaktické techniky bylo účelné. Vnitřní členění hodin ve výuce předmětu práce s počítačem a částečně i v některých hodinách matematiky bylo zajištěno dobrou organizací práce a postupným naplňováním stanovených cílů. Nedostatky byly pozorovány ve výuce některých hodin ekonomiky, kde činnosti učitele převažovaly nad aktivitou žáků, docházelo k diktování učiva a následné pasivitě žáků. V tomto případě byla výuka založena většinou jen na dobré odbornosti. Tempo výuky bylo ve všech hodinách přiměřené věku žáků i stanoveným výukovým cílům. Pozitivním jevem sledované výuky bylo záměrné spojování teoretických znalostí s praxí. Někdy se zapomínalo na vhodnou relaxaci žáků.

V úvodu hodin byli žáci motivováni sdělením obsahu probíraného učiva a předpokládaným průběhem výuky. O výuku měli žáci zájem zejména v případech, kdy se jednalo o spojení teorie s praxí a využívání již dříve nabytých zkušeností. Občas bylo jako motivačního prvku využito pochvaly za aktivní přístup žáků k výuce.

Učitelé i žáci akceptovali pravidla stanovená řádem školy, ve třídách panovala klidná pracovní atmosféra. Rozsah komunikace se v jednotlivých hodinách lišil s ohledem na použité vyučovací metody a formy práce. V případě výuky předmětu práce s počítačem a v některých hodinách matematiky a ekonomiky docházelo k vytváření prostoru pro vyjadřování vlastního názoru a často se diskutovalo. Ve zbývající části výuky byla komunikace převážně jednostranná, od učitele směrem k žákovi.

K hodnocení žáků známkou docházelo jen výjimečně. Zpětnou vazbu získávali učitelé v průběhu výuky z odpovědí žáků při frontálním vedení hodin. Závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny bylo provedeno jen zřídka. K sebehodnocení žáci vedeni nebyli.

Kvalita výuky výše uvedené skupiny předmětů byla na dobré úrovni.

Odborné předměty (zelinářství, ovocnářství, sadovnictví, květinářství, vazačství a aranžování a odborný výcvik)

Při dlouhodobém plánování učitelé respektovali schválené učební dokumenty, rámcový rozpis učiva zpracovali do časově-tematických plánů. Ty jen výjimečně obsahovaly i výchovně-vzdělávací cíle předmětů, které byly ve výuce zohledňovány. Příprava učitelů byla pečlivá, zaměřena byla převážně na stránku obsahovou, v menší míře na rozvíjení dovedností žáků, s výjimkou předmětu odborný výcvik, kde se dovednosti rozvíjet dařilo.

Skutečnost, že všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pozitivně ovlivnila zejména odbornou a věcnou stránku výuky.

Vybavení učeben nebylo vzhledem ke stanoveným cílům vždy účelné a motivující. V hodinách odborných předmětů měli žáci školou zapůjčené učebnice, se kterými však pracovali jen občas. Vyučující žákům kopírují složitější obrázky nebo texty pro založení do pracovních sešitů, žáci školy mají možnost sami si z odborné literatury nebo z jiných podkladů provést kopie. Někteří vyučující mají obsahově zpracovaná skripta s odbornou tematikou doplněná o barevné diapozitivy. Jejich využití je pouze lokální. Školní zahrada a skleníky poskytují vyučujícím i žákům dostatek názorných učebních pomůcek, které je možno jako vzorek přinést do výuky, nebo shlédnout přímo na stanovišti.

Ve většině sledovaných hodin teoretické výuky převažoval tradiční frontální styl výuky, který nevytvářel prostor pro tvořivou práci žáků, nepodporoval aktivní učení ani rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Organizace výuky umožňovala naplnění stanoveného cíle, avšak časové rozvržení většiny hodin neskýtalo možnost ověřit jeho splnění. Nové učivo navazovalo v logických souvislostech na znalosti žáků, které učitelé ověřovali orientačním a individuálním zkoušením. Při něm většinou nebyl vyučovací čas využit efektivně, neboť učitel komunikoval pouze se zkoušeným žákem bez zapojení ostatních žáků. Při ověřování znalostí a dovedností žáci prokazovali průměrné schopnosti učivo aplikovat a prezentovat je v širších souvislostech. Nové poznatky byly žákům předkládány převážně formou výkladu, v menší míře byl výklad učitele doplněn promítáním barevných diapozitivů, zběžnou ukázkou rostlinných materiálů, popřípadě rozhovorem se žáky. I když se vyučující kladením otázek snažili žáky aktivizovat a motivovat ke spoluúčasti na vyvozování poznatků, spolupracovali pouze aktivnější žáci. V menší části hodin bylo učivo diktováno, učebnice využívány nebyly, i když je žáci měli k dispozici. K vyhledávání, zpracování informací a vytváření vlastních úsudků k dané problematice byli žáci v několika předmětech vedeni formou ústních referátů a aktualit. Referáty žáků byly aktuálně zaměřeny k tématu, postrádaly však konkrétnost a hlubší zpracování. Většina vyučujících průběžně kontrolovala a usměrňovala činnosti žáků. Ne vždy se vyučujícím dařilo při výkladu přizpůsobit jeho rozsah a rychlost aktuálnímu stavu žáků ve třídě. Žáci pak nestíhali zápis rychle tlumočeného textu a sledování současně učitelem demonstrováných učebních pomůcek. Hospitované hodiny teoreticky zaměřených předmětů se jen vzácně vyznačovaly individuálním přístupem k žákům, závěry hodin neobsahovaly zhodnocení práce ani kontrolu míry zvládnutí učiva žáky. Převažující monotónnost metod práce v hodinách neskýtala dostatek prostoru pro relaxaci žáků.

Učitelé většinou nevyužívali vstupní motivaci pro zvýšení zájmu žáků. Okamžitá zpětná vazba o pochopení učiva žáky byla málo účinná, neboť otázky byly kladeny neadresně, bez diferenciací ve vztahu k individuálním schopnostem jedinců. Dovednosti žáků pracovat v týmu a spolupracovat nebyly ve sledované výuce rozvíjeny. Aktivita žáků byla vyšší tam, kde byli žáci vtaženi do výkladu a vhodnými příklady motivováni a kde jim bylo umožněno výrazněji se podílet na výuce. Takovýchto hodin byla však menšina. Vyjadřovací schopnosti žáků nejsou rozvíjeny.

Žáci akceptovali pokyny učitelů a stanovená pravidla chování dodržovali. Prostor pro diskusi byl často vytvořen, avšak ne vždy jej žáci využili. Převažující aktivity učitele neumožňovaly

v dostatečné míře rozvíjet komunikativní dovednosti všech žáků, jejich osobnostní rozvoj a vzájemné žakovské interakce.

Hodnocení žáků byla věnována menší pozornost, ojediněle byl výkon žáků oceněn klasifikací, za aktivitu a správné odpovědi chyběla pochvala. Sebehodnocení či vzájemné hodnocení nebylo podporováno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných odborných předmětech měly vzhledem ke schváleným učebním dokumentům dobrou úroveň.

Odborný výcvik

Výuka odborného výcviku realizovaná u učebních oborů vychází z platných učebních osnov, které jsou pro vyučující rozpracovány do ročního plánu podle ročníku a zaměření učebního oboru. Rámcový plán obsahuje přehled pracovních témat, jejich podrobnější členění, časové plnění a místo pracovního výkonu. Vlastní činnost žáků pod vedením mistrů odborné výchovy (dále jen MOV) je denně koordinována, její průběh je zaznamenáván do *Deníků odborného výcviku*. Odborný výcvik žáků se střídá v týdenním cyklu s teoretickou výukou podle předem sestaveného *Rozvrhu střídání skupin*. Pracovní doba žáků jednotlivých ročníků se řídí platnými předpisy.

Skutečnost, že pouze tři MOV z celkového počtu deseti nesplňuje podmínky pedagogické způsobilosti (chybí ukončené DPS) a ostatní podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují, pozitivně ovlivnila zejména odbornou a věcnou stránku výuky. Převážná část MOV dovede najít správný vztah k žákům a vytvořit i v ne zcela ideálních povětrnostních a pracovních podmínkách správnou pracovní atmosféru. Činnost žáků byla sledována v rámci skupin i jednotlivců. Probíhala organizovaně (v souladu s plánem) jak na volných plochách školní zahrady, tak i ve sklenicích a na smluvním pracovišti školy. Vybavení pracovišť, na kterých probíhal odborný výcvik žáků, bylo vzhledem ke stanoveným cílům účelné a srovnatelné s běžnou praxí. Organizace výuky včetně materiální podpory umožňovaly naplnění výukových cílů i možnosti ověření jejich splnění. Nové učivo navazovalo v logických souvislostech na předchozí znalosti žáků jak z odborné praxe, tak i teoretických předmětů. Nové poznatky byly žákům předkládány převážně formou výkladu podloženého názornou ukázkou. Na praktické činnosti si žáci následně upevňovali zručnost a odborné znalosti. Za vykonávanou produktivní práci v rámci odborného výcviku jsou žáci odměňováni. Průběh vyučovací jednotky si zaznamenávají do pracovních sešitů. V průběhu celého studia si vedou a doplňují rostlinný herbář.

V průběhu vyučovacích jednotek byli žáci vedeni k odpovědné práci i odpovědnosti za její výsledek. Ne vždy se MOV dařilo žáky při práci vhodně motivovat. Málo časté střídání, dlouho trávající a opakující se pracovní činnosti, někdy i slabší tělesná konstituce měla vliv na únavu a následné snížení pozornosti i výkonu některých žáků. Jejich aktivita byla vyšší tam, kde byli výrazněji zapojeni do konkrétního pracovního procesu, který nemusel být vždy shodný s činností ostatních žáků. Jejich požadavky na rozšíření výukových možností v oblasti „vazačských a aranžérských“ prací lze akceptovat jen v rámci hodinové dotace odborného výcviku v daném ročníku, nebo v rámci zájmového kroužku.

Méně důsledný se jevil přístup MOV k nárokům na dodržování pravidel bezpečnosti práce vůči žákům. Ti v důsledku malých životních zkušeností podceňovali někdy možné nebezpečí při běžně prováděných pracovních činnostech ať již neupraveným pracovním ustrojením, chováním, nebo nošením nevhodných ozdob. S problematikou BOZP jsou však žáci standardně a prokazatelně seznamováni.

Většinou klidná a nestresující atmosféra v učebních jednotkách, vzájemně vstřícné vztahy mezi MOV a žáky i mezi žáky navzájem vytvářely příznivé výukové prostředí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku měly vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Při zjišťování výsledků vzdělávání žáků škola postupuje běžným způsobem (písemné práce, testy, ústní zkoušení, následná klasifikace). Výsledky jsou posuzovány v rámci pedagogických rad a předmětových komisí. Na škole proběhlo se standardními výsledky hodnocení nástavbového studia pomocí akce Maturita nanečisto. Komerční testy škola nepoužívá. Pro vedení školy je jedním z hodnotících ukazatelů kvality výuky odborná úroveň ročníkových prací.

Škola se úspěšně zúčastňuje řady soutěží a výstav (i v zahraničí) zahradnického zaměření. Učitelé sledují úspěšnost svých žáků v praxi i u přijímacích zkoušek na vysoké školy.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledovaných vyučovacích předmětech je na dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve *Zřizovací listině příspěvkové organizace Jihomoravského kraje*, č. j. 24/11 ze dne 20. prosince 2001 čtyřech dodatcích (D 1- č. j. 41/269 ze dne 17. prosince 2002, D2 - č. j. 27/8 ze dne 13. února 2003, D3 - č. j. 71/270 ze dne 19. února 2004, D4 - 2001 č. j. 25) jsou v souladu s údaji v *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, č. j. 21 218/2004-21 ze dne 30. června 2004 s účinností od 1.července 2004.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 21 218/2004-21 ze dne 30. června 2004 s platností od 1. července 2004*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 24/11 ze dne 20. prosince 2001*
3. *Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině č. j. 24/11 ze dne 20. prosince 2001 č. j. 41/269 ze dne 17. prosince 2002*
4. *Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině č. j. 24/11 ze dne 20. prosince 2001 č. j. 27/8 ze dne 13. února 2003*
5. *Dodatek č. 3 ke Zřizovací listině č. j. 24/11 ze dne 20. prosince 2001 č. j. 71/270 ze dne 19. února 2004*
6. *Dodatek č. 4 ke Zřizovací listině č. j. 24/11 ze dne 20. prosince 2001 č. j. 25*
7. *Organizační řád, č. j. 232/2004 ze dne 1.října 2004*
8. *Zásady hodnocení a klasifikace (klasifikační řád), č. j. 2134/2004 ze dne 25. srpna 2004*
9. *Školní řád, č. j. 2033/2004 ze dne 30. srpna 2004*
10. *Systém výchovy zaměstnanců v oblasti BOZP, č. j. 2219/2004 ze dne 5. října 2004, (Směrnice č. 2)*
11. *Odměňování žáků za produktivní práci, Směrnice č. 1/2004*

12. *Celoroční plán práce pro školní rok 2003/2004; ze dne 25.září 2003*
13. *Aktualizovaný Učební plán tříletého oboru 41-52-H/001 zahradník, ze dne 28. srpna 1995*
14. *Aktualizovaný Učební plán dvouletého učebního oboru 41-52-E/510 zahradnické práce, ze dne 28. srpna 1999*
15. *Aktualizovaný Učební plán dvouletého nástavbového denního studia 41-44-L/501 zahradnictví, ze dne 31. srpna 2003*
16. *Rozvrh hodin teoretického vyučování platný na SzŠ, SOU a U Rajhrad v době inspekce*
17. *Rozpis zvonění v teoretické výuce na SzŠ, SOU a U Rajhrad v době inspekce*
18. *Rozdělení žáků SzŠ, SOU a U Rajhrad do skupin a přidělení skupin mistrům odborného výcviku pro školní rok 2004/2005; Střídání skupin v OV*
19. *Rozpis zaměstnanců dle svěřených úseků pro školní rok 2004/2005*
20. *Přehled pracovní doby žáků v odborném výcviku pro školní rok 2004/2005 (1. – 3. ročník)*
21. *Roční plány odborného výcviku pro obor 41-52-H/001 Zahradník (1. – 3. ročník) ve školním roce 2004/2005*
22. *Roční plány odborného výcviku pro obor 41-52-E/510 Zahradnická výroba (1. – 2. ročník) ve školním roce 2004/2005*
23. *Tematické plány učiva - zpracované pro školní rok 2004/2005 v předmětech: občanská nauka, dějepis, základy zahradnické výroby, květinářství, sadovnictví, zelinářství, ovocnictví, vazačství a aranžování, geodézie, ochrana rostlin*
24. *Informační brožura školy pro školní rok 2004/2005*
25. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2004/2005*
26. *Plán výchovného poradce na školní rok 2004/2005*
27. *Minimální preventivní program „Škola bez drog“ zpracovaný na školní rok 2004/2005*
28. *Osobní dokumentace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, vedená ve školním roce 2004/2005*
29. *Deníky evidence odborného výcviku třídy 2.A – skupiny IIA1, IIA2 ve školním roce 2004/2005*
30. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004, ze dne 25.září 2004*
31. *Katalog třídy 1.U , 41-52-E/ 510 Zahradnická výroba, Katalogové listy č. 1 – 24, školní rok 2004/2005*
32. *Katalog třídy 2.U, 41-52-E/510 Zahradnická výroba; Katalogové listy č. 2.-5., 7., 12.-13., 18.-24., školní rok 2004/2005*
33. *Katalog třídy 2.ASO, 41-44-L/501 Zahradnictví; Katalogové listy č. 1., 3-28, školní rok 2004/2005*
34. *Katalog třídy 1. ASO, 41-44-L/501 Zahradnictví; Katalogové listy č. 1-15, 17-28, 30-31, školní rok 2004/2005*
35. *Katalog třídy 3.B, 41-52-H/001 Zahradník; Katalogové listy č. 1-28, školní rok 2004/2005, školní rok 2004/2005*
36. *Katalog třídy 3.A, 41-52-H/001 Zahradník; Katalogové listy č. 4-8, 10-17, 19-29,31, školní rok 2004/2005*
37. *Katalog třídy 2.B, 41-52-H/001 Zahradník; Katalogové listy č. 1-27, školní rok 2004/2005*
38. *Katalog třídy 1.A, 41-52-H/001 Zahradník; Katalogové listy č. 1-32, školní rok 2004/2005*
39. *Katalog třídy 2.A, 41-52-H/001 Zahradník; Katalogové listy č. 1-26, školní rok 2004/2005*

40. Katalog třídy I.B, 41-52-H/001 Zahradník; Katalogové listy č. 1-20, 22-32, školní rok 2004/2005
41. Kniha úrazů pro teoretické a praktické vyučování, rok 2001-1004
42. Třídní knihy – vedené ve školním roce 2004/2005
43. Seznamy žáků vedené ve škole ve školním roce 2004/2005
44. Záznamy z pedagogických rad – ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
45. Záznamy z porad úseků – porady učitelů – ve školním roce 2004/2005
46. Záznamy z porad vedení školy – vedené ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
47. Záznamy a plány práce předmětových komisí – ve školním roce 2004/2005
48. Celoroční plán kontrolní činnosti ředitele a Kontrolní činnost zástupce ředitele pro teoretické vyučování na školní rok 2004/2005
49. Hospitační záznamy vedené ve škole v rámci teoretické výuky a odborného výcviku ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
50. Pověření funkcí výchovného poradce – vydané ředitelem školy pod č.j. 8/97 ze dne 23. srpna 1997
51. Ročníkové práce žáků tříd 1. ASO, 3. A a 3. B.

ZÁVĚR

Personální zajištění výuky umožňuje realizaci vyučovaných oborů. Chod školy je zajišťován systémem vnitřních předpisů, které postihují školu jako celek, vymezují práva a povinnosti žáků i zaměstnanců školy. Při přenosu informací je upřednostňován běžný informační systém, umožňující žákům, vyučujícím i široké veřejnosti přístup k potřebným informacím. Areál školy disponuje omezeným počtem odborných a kmenových učeben jen s průměrnou vybaveností, zejména pro všeobecně vzdělávací předměty. Naopak velmi dobré podmínky má oblast pro praktické vyučování. Škola výrazně zlepšila podmínky pro stravování a ubytování žáků. Celkově jsou materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti hodnoceny jako dobré.

Vzdělávací činnost vychází z platných učebních osnov, učební plány rozpracované na podmínky školy jsou dodržovány. Organizace chodu školy je funkční, vnitřní řád školy a související dokumenty jasně vymezují činnost žáků i zaměstnanců školy. Výchovné poradenství plní dobře svou funkci. Ve vlastní výuce většiny předmětů se projevuje dominantní role učitele a s tím spojená i menší aktivita žáků. Slabší místa ve výuce se projevily především v oblasti metod a nových forem práce. V mnohých hodinách byla upřednostněna vědomostní složka vzdělávání nad rozvojem kompetencí žáků. Atmosféra ve výuce byla většinou pracovní, vztahy učitelů a žáků i žáků navzájem vycházely ze vzájemného respektu, který u některých vyučujících ustrnul na formální rovině. Většina vyučujících měla velmi pěkný vztah k žákům, kteří se chovali ukázněně a vstřícně.

Škola pravidelně prezentuje výsledky dobré práce žáků na tematických výstavách a soutěžích. Jejich úspěšnost se promítá i do počtu žáků pokračujících v dalším studiu na střední nebo vysoké škole.

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Lubomír Hložek	L. Hložek, v.r.
Člen týmu	RNDr. Vladislav Milink	V. Milink, v.r.
Člen týmu	PhDr. Renáta Ševčíková	R. Ševčíková, v.r.

V Brně dne 30. listopadu 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .6. prosince 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Marek Kňazík, ředitel školy	M. Kňazík, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2005-02-09	12-1008/05/32-986
Zřizovatel	2005-02-09	12-1008/05/32-986
Rada školy	Nebyla ustavena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.